

Hippolis – Hevosalan osaamiskeskus ry
Opistontie 10 A 2
32100 YPÄJÄ

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

15.5.2014

ASIA:

LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI ERÄIDEN MAA- JA PUUTARHATALOUESTA PERÄISIN OLEVIENT PÄÄSTÖJEN RAJOITTAMISESTA

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa nitraattiasetuksen uudistamiseksi valmistellusta ehdotuksesta valtioneuvoston asetuksesi eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta.

Hippolis – Hevosalan osaamiskeskus ry lausuu luonnoksesta seuraavaa:

Yleistä:

Hevosala on merkittävä elinkeino, joka tarjoaa työtä ja harrastusmahdollisuuksia. Ala elävöittää maaseutua ja tarjoaa suoraan töitä yli 15 000 henkilölle Suomessa. Välilliset vaikutukset ovat moninkertaiset mm. monipuolisten palvelujen tarjonnan, rehu-, rakentamis- ja varustekaupan kautta. Hevostalouden rahavirta Suomessa lähentelee miljardia euroa.

Monesta muusta toimialasta poiketen hevostalouden vaikuttavuutta ei mitata vain alan elinkeinotoiminnan tuottavuudella, hevostaloudella on laajasti myös sosiaalisia vaikutuksia.

Maatalouden rakennemuutoksessa hevostalous on yksi maaseudun kasvavista yritysmuodoista. Hevosille ostetaan vuosittain noin 44 miljoonalla eurolla suomalaisen maatalouden tuotteita. Hevonen hoitaa myös maisemaa, ja sitä voidaan käyttää laiduntajana ruoantuotantoon kelpaamattomilla alueilla.

§ 4 Rakennelmien sijoittaminen

Sijoituspaikan soveltuvuutta koskeva arviointi tulisi tehdä tapauskohtaisesti.

§ 5 Lannan varastointi

Hevosten lantavarastojen ohjetilavuuksia ei ole esitetty liitteessä. Tilavuusvaatimus on asetuksen yksi oleellisimmista asioista ja toivomme, että hevosalaa kuullaan asiaa koskien esitysten valmistuttua.

Aiemmin esitettyihin lantalan tilavuusvaatimuksiin (hevonen 24 m³ ja poni 17,5 m³) toteamme aiemman lausuntomme mukaisesti esitysten olevan kohtuuttoman suuria. EU-maiden väliset erot ovat suuret ja tiedossa on, että Ruotsissa nitraattiasetuksen piirissäkin olevien alueiden lantalan kokovaatimukset alittavat Suomen lainsäädännön nykyiset vaatimukset. Tämä heikentää oleellisesti suomalaisten hevosalan yritysten kilpailutilannetta, ja etenkin jo valmiiksi heikossa asemassa olevan kotimaisen kasvatuksen tilannetta halpatuontiongelman paineessa.

Esitetty vaatimus on kohtuuttoman suuri myös erityisesti kasvukeskusten läheisyydessä oleville talleille (kasvava tilantarve – maan hinta). Tiedossamme ei ole nykyisien lantalan tilavaatimuskokojen tuomia ongelmia.

Kompostoinnin ja kompostoitumisen vaikutusten selvittäminen on hyvä asia, ja on tärkeää, että kuivikelannan tilavuusmuutokset otetaan lantavarastoinnin tilantarvearvioinnissa huomioon. Hevosenlannan kompostoitumiseen vaikuttavat merkittävästi toimintamenetelmät ja käytetty kuivike.

Ohjetilavuuksia määriteltäessä toivottavaa on, että hevosten ja ponien kokoerot huomioitaisiin. 80 cm korkea poni tuottaa lantaa huomattavasti vähemmän kuin 145 cm korkea poni. Samoin hevosten kohdalla esim. varsalla ja täysikasvuisella hevosella on merkittävä ero. Toivottavaa olisi, että hevoset ja ponit olisivat kategorioitu säkäkorkeuden mukaan esim. 4-5 kokoluokkaan.

Kuivikelannan hyödyntäminen jatkokäyttöön tulee turvata säätämällä vastaanottavan tilan vaatimukset kohtuullisina. Halukkuus lannan vastaanottoon tulee varmasti vähentymään, jopa loppumaan kokonaan, jos vastaanotettavalta tilalta vaaditaan rakennettu lantala. Vaatimus lisää kustannuksia ja heikentää tavoiteltua ravinteiden kierrätystä.

Nyt lausunnolla oleva asetus ja muistio kaipaavat edelleen johdonmukaisuutta ja selkeyttä. Esimerkkinä 5 §, jossa annetaan hieman joustomahdollisuutta tarvittavasta lantalan tilavuudesta. Muistion viimeinen lause viittaa kuitenkin taas alkuperäiseen vaatimukseen: *"Lantaa luovuttavalla tulisi kuitenkin olla aina pääsäännön mukainen lantala 12 kuukauden aikana kertyvälle lantamäärälle"*.

Asetuksessa on selkeämmin ilmaistava, että jos talli tuottaa lantaa yli 25 m³, mutta sen ei ole tarpeen varastoida (säännöllinen toimitus jatkokäyttäjälle asianmukaisella siirtolavalla tai kontilla), niin lantavarastoa ei tarvita.

6 § Pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointi

Hevosten kuivikelannan aumaus tulisi olla sallittua samoilla ehdoilla kuin orgaanisen lannoitevalmisteen aumaus. Hevosen kuivikelannassa kuivikepitoisuus voi olla jopa 50–80 %.

§ 7 Rakenteelliset vaatimukset

Valumien estäminen on tärkeää. Jos lantalan alusta ja laidat ovat kunnolliset, ei valumia pääse ympäröivään luontoon. Kattaminen tulisi nykyiseen tapaan ratkaista tallin rakennusluvan yhteydessä tapauskohtaisesti. Kuivikelanta on niin kuivaa, että sadevesi pääsääntöisesti imeytyy kuivikkeeseen. Huomioitavaa on myös se, että kuivikelannan kastuminen parantaa kompostoitumisominaisuuksia. Hevosen kuivalantalan kattaminen voi olla myös paloturvallisuusriski, varsinkin, jos kuivikkeena käytetään turvetta. Hevosen kuivalannasta kattamattomassakin lantalassa aiheutuvat haitat ovat lähinnä visuaalisia tai hyvin pienelle alueelle rajoittuvia haittoja.

Kompostointi/kompostoituminen on hevosenlannan lannoite- ja maanparannuskäytölle tärkeää. Kompostointi tulisi mahdollistaa samoin ehdoin kuin orgaanisten lannoitevalmisteiden aumavarastointi.

§ 11 Tyypilannoitemäärä

Asetusluonnoksesta tai muistiosta ei ilmene hevosen laitumelle jättämän lannan tyypimäärän laskuperuste. Laitumelle jäävää lantamäärää on mahdoton monestakin syystä arvioida/tietää. Se tulee olla huomioituna jo taulukon enimmäistyyppimäärässä. Jos näin on tarkoitettu, tulee asia ilmaista selkeämmin.

Esitämme, että uusia säädöksiä ei pidä kohdentaa laajennuksiin, pelkästään uudisrakennuksiin.

Anne Laitinen
projektipäällikkö
Hippolis – Hevosalan osaamiskeskus ry
puh. 040 766 0830
anne.laitinen@hippolis.fi